

Landboforeningerne, hvori man opfordrede dem til at omtale Sagen paa Landboforeningernes Møder, og man maa gaa ud fra, at naar der er sket saa direkte Henvendelse, efterfulgt af Eksemplar af selve Betænkningen, er Opfordringen sket Fyldest derved, at denne Betænkning er nævnt, vel ogsaa diskuteret paa Landboforeningernes Møder.

Landhusholdningsselskabet gjorde noget mere. Det opfattede Sagen alvorligt. Der foregik et Samarbejde mellem Selskabet og Menighedsplejerne i København, og disse gjorde da Forsøg paa at skaffe Familier, som ønskede det, ud paa Landet. De mente — og det kan der være noget i —, at det bedre lod sig gøre at flytte Familier ud paa Landet end at tage Familiefaderen fra Familien herinde. Ved særlig Indsamling skaffede man dem Rejsepenge. I November 1909 erklærede Menighedsplejerne, at de i Maj—Juni have sendt 20 Familier ud paa Landet ved den Medhjælp, Selskabet, saa vidt jeg har forstaaet, har skaffet til Veje. Senere kom der en Familie til. Det var 21 Familier, men 56 Familier havde meldt sig. Det var ganske umuligt at skaffe de 35 Familier Arbejdspladser derude, uagtet, som det vistnok meget rigtigt blev sagt, der var stor Brug for Arbejdskraft paa Landet. Menighedsplejerne sige i deres Skrivelse, at de ere forundrede over dette Forhold, og jeg tror, at de have mange Meningsfæller i den Henseende. Vi vare alle forbavsede over, at kun 21 af 56 Familier kunde anbringes, naar der fra den Side blev gjort saa velmente Forsøg paa at skaffe gifte Folk fra Landet Plads paa Landet, idet der maatte gaas ud fra, at man kunde skaffe dem tilstrækkeligt Ophold, Tag over Hovedet, nærende Føde, nogenlunde lønnende Arbejde, saa at der var Udsigt til, at de kunde blive derude. Det siges i Beretningen for 1910—11, at der da var 18 Familier, man søgte at anbringe, og at der forelaa Tilbud fra 14 Husbonder, men der er opstaaet Vanskeligheder, idet Varen maaske ikke har passet i alle Tilfælde, saa der anbragtes kun 8 Familier og 2 ugifte.

Jeg synes, det er al Ære værd, at disse Institutioner have gjort et saadant Forsøg paa at tilfredsstille Landbrugets Ønsker om Arbejdskraft. Men Landhusholdningsselskabet indskrænkede sig ikke dertil. Det havde, som jeg har nævnt, afgivet Betænkning, en Betænkning, der fylder 5½ Ark, og hvori det paa 8 Punkter stiller Forslag til Ministeriet. Denne Betænknings Punkt 7 handler om Etablering

af et hele Landet omfattende, vel organiseret System med Anvisningsbureauer og med hensigtsmæssige Forandringer i den nuværende Fæstemandsinstitution. Landhusholdningsselskabet har saa ganske Ret, naar det i sin Skrivelse til Ministeriet af 26. Juni 1911 siger: Det er ganske, hvad vi have foreslaaet, Forslaget hviler paa de Grundbetragtninger, vi have gjort gældende i vor Betænkningens Punkt 7. Jeg gaar altsaa ud fra, at Landbruget efter en rigtig Betragtning forudsætter, at saadanne Kontorer ikke mindst vilde komme Landbruget til gode. Og naar jeg har sagt, at jeg ikke tror, at hverken den Slags Kontorer eller Københavns Anvisningskontor i væsentlig Grad vil kunne faa Betydning for Anvisning af faglært Arbejdskraft, har jeg i samme Forbindelse nævnt, at det er Landbruget og i mange Tilfælde Storindustrien, der, som det staar i Industriforeningens Skrivelse, for at udnytte visse Konjunkturer i Øjeblikket hurtigt kunne faa Brug for større Arbejdsstyrke, som faa Brug for disse Bureauer. Derfor tror jeg, det er overmaade rigtigt, naar Ministeriet nu har fulgt Landbrugets — jeg tør vel nok sige fornemste — Repræsentation, Landhusholdningsselskabet, i dens Raad med Hensyn til Oprettelse af Anvisningsbureauer. Jeg har nævnt dette noget udførligt, fordi jeg tror, der raader nogen Misforstaaelse med Hensyn til, hvorfra disse Bureauer have deres Oprindelse. Man har vistnok ment, det specielt var Fagforeningerne, der vilde have dette frem. Det tror jeg ikke, men jeg erkender, der fra Fagforeningerne kan være Fordele forbundet dermed, navnlig naar der, som det forudsættes i Lovforslaget, etableres et Samarbejde mellem Fagforeningerne og de offentlige Anvisningskontorer.

Der er neppe Anledning til at gaa ind paa Lovforslagets Enkeltheder, idet den ærede Ordfører har beskæftiget sig indgaaende dermed. Ligeledes har den ærede Ordfører refereret for os Bilagene, saa at det høje Ting nu i det væsentlige ved, hvad de indeholde. Der kunde maaske siges adskilligt om forskellige Paragraffer, men jeg er nogenlunde beroliget ved en Erklæring, som staar i Ministeriets Motiver, at da der i Skrivelserne fra de forskellige Institutioner fremkom ret afvigende Meninger, søgte man at samle Parterne under Forligsmandens Forsæde, og hedder det videre, der mødte saa Repræsentanter for Arbejdsgivere og Arbejdere „til sammen med Forligsmanden at deltage i Møder i Ministeriet til Drøftelse af Sagen, og